

blive en privat Industri. Dersom vi nu tager de 10,000 Rd. bort, og Theatret bliver ved at staae i den Stikfelse, det nu staaer, men sygner hen derunder, saa har man fra Theatrets Side — og her er det Regjeringen, som repræsenterer det, ligeoverfor os — Ret til at sige: Det, at vi ikke have kunnet naae vort Maal, at den Hensigt, som laa i vor Overenskomst ikke er bleven fyldestgjort, ligger deri, at man har undervæis paa den Udviklingsbane, vi havde betraadt, berøvet os disse 10,000 Rd., som vare nødvendige, for at vi kunde komme denne Bane igennem. Vi have i mange Henseender den samme Betingelse, den at bære finansielle Pengesbyrder, fra en urigtig Opfatning af de Forhold, hvorunder vi leve, en urigtig Opfatning af vor Stats Kræfter og Fornødenheder; men vi have i saa mangfoldige Tilfælde maattet bære Byrden, indtil vi kunde affinde os med den lidt efter lidt, og blandt Andet vinde den Indsigt i Almindelighed derom, som var nødvendig for at komme til en Affindelse. Saaledes er ogsaa vor Stilling til Theatret; saalænge der er stor Tvivl hos os, om Theatret „er til Lyst“ eller „ei blot til Lyst“, saalænge ere vi ikke istand til at behandle det med Frihed. Saalænge man siger, at Theatret er „ei blot til Lyst“, og at det, da det sorterer under Underviisningsministeriet, hører med til Opdragelsesmidlerne — hvorigennem jo rigtig nok Folk ere bleve opdragede saaledes, at de hørte op at være Folk — saalænge det siges, at det er et Opdragelsesmiddel, vil det næsten være umuligt for os at opgive det fra Statskassens Side. (H. M.

Bet. er. min. Hensigt). Det ærede Medlem siger, at det ikke er hans Hensigt, men han betragter idetmindste en Vej, hvorved han kommer til denne Hensigt; det er derimod min Hensigt, da jeg siger om Theatret, at det blot er til Lyst og intet Underviisningsmiddel, uden forsaavidt som det hele Liv er et Underviisningsvæsen; ja, det kan til en vis Grad ofte være et Underviisningsvæsen at spille Thombre, det er ganske, som man tager det; der kan drages Honning selv af en bitter Blomst, og her er Blomsten jo ikke bitter; om der kan drages Honning deraf, kommer an paa, om der er Bier der tilstede eller ikke. Jeg troer derfor, hvormeget jeg end for min Part deler den Betragtning, at vore Udgifter til Theatret ere meget for høje, og ligeledes den, at Byen Kjøbenhavn kunde have Interesse af at haandhave Theatret mere end nogen anden Deel af Landet, kan jeg dog ikke for Diebliffet stemme for et Forslag, der forhindrer et allerede begyndt Forsøg fra at udvikle sig. Det samme Forsøg have vi gjort med Hinglene; begge Forsøg ere af samme Slags, og vi maae lade Forsøgs-Cyclusens Udvikling gaae sin Bane igennem. Naar den ærede Rigsdagsmand forresten finder, at Staten ikke kan have Fordele af den Art, han omtalte, derved, at Folk reiste ind til Kjøbenhavn for at besøge Theatret, da er det ikke ganske saaledes; thi dersom der reiste saamange Folk, at vi derved kunde slippe for at give Tilskud til Jernbanen, saa vilde vi vinde paa Jernbanen, hvad vi tabte paa Theatret.